

1 - Arş, daha yaratılmamışken Allah neredeydi?

“Allah Arş’tadır.” diyenlere soruyoruz: Arş yokken Allah neredeydi?

Rabbimiz Kitabında. **ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ** buyurmaktadır. Manası sonra Allah Arş’ı istiva etti, arşa oturdu.” Evet ayette geçen bu ifade mecaz bir ifadedir. Ve burada bir teşbih yapılmıştır. Burada hakiki oturma söz konusu değildir. Allah oturmaktan, ayakta durmaktan ve diğer beşerî sıfatlardan münezzehtir. Evet ayette geçen bu ifade mecaz bir ifadedir. Çünkü insanlar; ülfet ettikleri üslûplardan, ifadelerden ve daima hayallerinde bulunan lafız ve manalardan fikirlerini ayıramadıklarından çıplak hakikatleri anlayamazlar. O halde ne yapmak lazım. Hakikatlerin onlara onların anladığı ülfet ettiği ifadelerle anlatılması lazımdır.

İşte **ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ** ayetinde de Cenab-ı Hakkın kâinata olan tasarrufunun keyfiyeti, ancak bir sultanın taht-ı saltanatında yaptığı tasarrufla tasvir edilmiştir. **Allah’ın her şeyin üzerinde olan, her şeyi kuşatan saltanatını anlayabilmemiz için bir teşbih yapılmıştır.** Belâgat ve irşadın iktizasınca, insanların fehimlerine ve hissiyatına hürmet edilmiş, fikirlerine ve akıllarına göre hakikat ifade edilmiştir. Bu gibi ifadelere ve teşbihlere, hakikate geçmek için bir vesile nazarıyla bakılmalıdır. Şimdi o mecazı, teşbih ve kinayeyi ifade edildiği gibi algılayan ve kendilerine selefi diyen bir grup haşa Arşta oturan bir Allah itikadına sahip olmuşlar ve mecazdan hakikate geçememişlerdir.

Kendilerine “Selefi” diyen bu kimseler Allah’ın Arş’ta olduğunu söylüyorlar. Hatta size şöyle sorarlar:

— Allah nerededir?

Siz, “Allah mekândan münezzehtir. Hiçbir mekânda değildir.” deyince, size şöyle derler:

— Allah Kur’an’da Arş’ta olduğunu söylüyor. Sen ayeti inkâr ettin, kâfir oldun.

Evet. Onlara göre, Allah’ın mekândan münezzehe olduğuna inananlar kâfirdir ve ayeti inkâr etmişlerdir. Allah’ın izni ve inayetiyle bu dersimizde onların bu batıl fikirlerinin ne kadar hakikatsiz olduğunu anlatacağız. Şu anlatacaklarımızı dinleyen bir kimse biraz insaf ve vicdan ehli ise nasıl bir yanlışın içine düştüğünü görecektir ve tövbe edecektir.

Şimdi Allah’ın mekândan münezzehe olması hakkında biraz konuşalım:

Hakikatte mekânla kayıtlı olan bir insanın mekândan münezzehe oluşunun manasını anlaması çok zordur. Ancak bu gerçeği şu şekilde akla yaklaştırabiliriz:

Şimdi size şunu sorsam:

— Allah ezeli midir? Ne dersiniz?

— Elbette: Allah ezeldir. Yani sonradan var olmamış, başkası tarafından yaratılmamış, bizatihi kaimdir. Tamam!!!

Şimdi şöyle sorsam:

— Peki, Arş ezeli midir?

— Hayır, Arş ezeli değildir. Arş Allah tarafından yaratılmış ve sonradan var olmuştur.

Şimdi buraya kadar iki meselede hemfikiriz:

1. Allah ezeldir.
2. Arş ezeli değildir ve sonradan yaratılmıştır.

Şimdi dikkat!!! kilit soruyu soruyorum:

— Allah ezeli, Arş ise ezeli olmadığına göre, Allah ezelde neredeydi?

Cevabınız ne olacak? Ya diyeceksiniz ki:

— Allah mekândan münezzehtir. Zatiyla hiçbir mekânda olmadığı hâlde, isim ve sıfatlarıyla her yerdedir.

Ya böyle diyecek ve Allah'ın mekândan münezzehe olduğunu kabul edeceksiniz. Ya da Allah'a bir mekân isnat edeceksiniz. Ancak bunu yaptığınızda o Arşında ezeli olduğunu kabul etmek zorunda kalırsınız. Çünkü **ezeli olan bir zat sonradan var olan bir mekânla kaim olamaz. Evet yol ikidir.** Ezeli olan Allah ya mekândan münezzehtir ya da mekân ve madde ve arş ta ezeli olmalıdır. Bunun başka bir yolu yok! Çünkü ezeli olan bir zatı mekânla kayıtlarsanız mekâna da ezeliyet sıfatını vermek zorunda kalırsınız.

Şimdi konuyu biraz daha açalım. Allah'ın Arş'ta olduğunu kabul eden ve onun mekândan münezzehe olduğunu kabul etmeyen kendilerine sözde Selefîyiz diyenlere soruyoruz:

— Arş'ı Allah mı yarattı yoksa ezelde kendisi var mıydı?

Ne diyeceksiniz? "Allah yaratmıştır." diyeceksiniz. Öyleyse siz şunu kabul ediyorsunuz: Allah ezeli, Arş ise sonradan yaratılmıştır ve mahluktur.

Peki öyleyse Allah Arş'ı yaratmadan önce neredeydi? Hani bunlara göre haşa Allah mekândan münezzehe değil ya!! Mahluk olan, yaratılmış olan Arş, daha yaratılmamışken Allah neredeydi?

Yani hayalen şunu düşünün: Ezeldemiz... Daha Arş yaratılmamış, madde yaratılmamış, kâinat yaratılmamış, Allah'ın zatından başka hiçbir şey yok...

— İşte maddenin ve Arş'in olmadığı bu ezelde Allah neredeydi?

Hadi cevap verin...

“Allah Arş’taydı.” Diyemezsiniz niye;? çünkü daha Arş yok. “Allah şuradaydı.” diyemezsiniz, niye? çünkü daha madde yok. Öyleyse şunu demeye mecbursunuz:

— Allah hiçbir yerde değildi. Allah mekândan münezzehtir. İşte bizde bunu diyoruz. Bunu deyince biz kafir oluyoruz. Peki siz Ezeli olma sıfatını Allah’tan başkasına verince siz ne oluyorsunuz? Ezeli olan Allah’ı, mahluk olan arşa mahkûm edince siz ne oluyorsunuz?

Evet Allah Arş’ı yaratmadan önce neredeydi sorusuna cevap verin? Ya Allah mekândan münezzehtir diyeceksiniz. Ya da Arş’a ve maddeye ezeliyet vereceksiniz. Başka bir yol yok!

Peki Arş’a ve maddeye ezeliyet verebilirler mi? Veremiyorlar... niye? Çünkü ezeliyet sadece Allah’a mahsustur. Zaten siz Arş’ın Allah tarafından yaratıldığını kabul ediyorsunuz. Bu kabul de sizi mekândan münezzehten bir Allah inancına götürmesi lazımken tutup Allah’ın Arş’ta olduğunu söylüyor ve mekândan münezzehten diyene kafir diyorsunuz. Bu ne yaman bir çelişki, bu nasıl bir yanılıdır böyle...

— Peki siz bunu dediğinizde size şöyle demezler mi İyi de mekândan münezzehten olan Allahu Teâlâ, kâinatı yarattıktan sonra ne oldu da mekânla kayıtlı?

Kardeşlerim Allah’ın sıfatlarında değişiklik olmaz. Bu kimseler batıl itikadları sebebiyle Allah’ın tahavvüle ve değişikliğe maruz kaldığını kabul etmek zorunda kalıyorlar. Bakın ipin ucunu bir kaçırdı mı iş nerelere gidiyor...

— Bunu nasıl kabul ediyorlar anlamak mümkün değil.

Ya bu nasıl bir batıl itikaddır ki, ezeli olan Allahu Teâlâ’yı sonradan var olan Arş’a mahkûm ediyorlar. Ezeli olan zat yarattığı bir eşyaya mahkûm olur mu? Hani Allah Sübhandı? Aklına gelebilecek tüm kusurlardan münezzehten? Mekanla kayıtlı olmak bir kusur değil midir?

Bu nasıl bir itikattır! Hiç bunları düşünmüyorlar. Ve bunları bilmeyen insanların itikadlarını bozarak batıl, yanlış bir yola sevk ediyorlar. Bu daha denizden bir damla. Bu dersimize devam edeceğiz ve onların sorularına cevapta vereceğiz. Ehli insaf ve vicdan olan her Selefî ve bu kimseleri takip edenler bu dersleri izlediğinde itikadının yanlışlığını görecek ve Allah’ı Arş’a nispet etmekle nasıl bir cinayet işlediğine kani olacak. Ve eğer nasibi varsa tövbe edecektir.